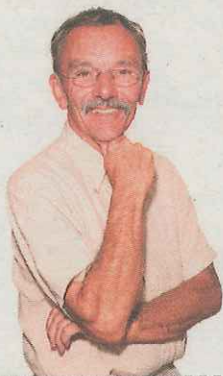

John Jansen van Galen

Radenrepubliek Amsterdam

Voor het eerst van mijn leven heb ik 'ingesproken'. Ik was knap zenuwachtig. Al spreek ik wekelijks driehonderdduizend radioluis-teraars toe, het is nog iets anders om oog in oog met deelraadsleden en buurtgenoten je zegje te doen over je eigen zaken. Toen ik weer plaatsnam, bleek ik in diverse tweets te figureren: mooi dat een 'BN'er' het opnam voor een voetbalclub in Noord. Zo had nooit iemand mij genoemd! Het was een nieuwe vrucht van democratie in de stadsdelen.

Het was een melancholieke vergadering. Mooie besluiten: er komt een bezoekerscentrum voor Waterland en de fusieclub DWV/De Volewijckers krijgt het sportpark Buiksloterbanne (waarop ik uitzie), maar je weet dat het over een jaar afgelopen is met deze vorm van democratie. Dan neemt de Stopera voor heel Amsterdam het heft weer in handen.

De meeste Amsterdammers is dit uit het hart gegrepen. Ze hadden altijd al een broertje dood aan de stadsdelen: vergaarbakken van baantjesjagers, praatjesmakers en bemoeials. Ik behoorde lang tot die sceptici. Dat

vlakbij een loket is om je paspoort te halen was prima, maar waarom die vrijetijdspolitiek van gewichtigdoeners? Dat het vorige kabinet besloot de stadsdelen na dertig jaar af te schaffen (te duur, te lastig) stuitte dan ook niet op volksverzet.

Om te redden wat te redden viel, bedacht het Amsterdamse stadsbestuur daarop een nieuw stelsel van zeven gekozen 'bestuurscommissies' die de leemte in 'burgerparticipatie' moeten opvullen.

Geen deskundige die ernaar keek, laat er een spaan van heel. Bestuurskundige prof Douwe Jan Elzenga noemt het een 'constitutionele rommelpot' en volgens juristen van de VU zijn die deelcommissies in strijd met de nieuwe Gemeentewet, als ze enige reële bevoegdheid krijgen. Daar ziet het overigens niet naar uit, want ze krijgen niet eens budgetrecht, wat – les 1 van de politicologie – toch de grondslag is van democratie. De koning vraagt het volk geld om oorlog te voeren, gekozen volksvertegenwoordigers stellen daar voorwaarden aan. Zonder budgetrecht geen democratie.

Als iets geschikt is om burger-

participatie te frustreren is het zo'n fopspeen. Een lege dop zou nog beter zijn dan dit halve ei.

Die bestuurscommissies zijn in democratisch opzicht een was-sen neus. Voortaan kan ik alleen nog via gemeenteraadsverkiezingen eens in de vier jaar enige invloed doen gelden op dat sportpark van mij. Inwoners van gehuchten in Waterland hebben dan meer te zeggen over de stad dan ik in Noord, want zij hebben

Het budgetrecht is toch de grondslag van de democratie

tenminste sinds jaar en dag 'gekwalificeerde inspraak' via hun Dorpenraad, waaraan de gemeente Amsterdam moeilijk voorbij kan gaan. Het beste lijkt dat we dit soort plattelandsdemocratie voor de hele stad invoeren, met in alle wijken rechtstreeks gekozen raden die *con amore* hun belangen verdedigen tegenover het gemeentebestuur: de radenrepubliek Amsterdam.

johnjg@parool.nl